

**Kòkòbì ìrì ní Páulũ ní sǐ sě 'bá
Kōrínítō
vé rǐ pi ní rǐ
Tã búkũ rǐ vé rǐ ã ùlũngará**

Páulũ sǐ kòkòbì 'dĩri kũrú Ēfēsō vé rǐ agá, lókí ìrì ní rizú muzú Kōrínítō gá rǐ gé. Sǐ kòkòbì rǐ sěe muzú drĩdrĩ 'bá Yēsũ ri ẹ'yĩ' 'bá gí Kōrínítō gá rǐ pi ní. Kōrínítō ri kũrú ãmbúgu ãngũ Gĩrĩkĩ vé rǐ agá. Páulũ í'dó kǎnísǎ 'dǎlé, mu kòpi ndree, ãzini sǐ kòkòbì sěe kòpi ẹ ẹsĩ ímbázú ãní, 'bo tã ùnjí rǐ pi áwíkí kuú kòpi ǎsámwú gé ùgògò. Kuru sǐ kòkòbì rǐ sěe kǐnĩ, ã útúkí tã rǐ céré ícá múké ãkũdē 'í ca drĩ 'dǎá kuyé.

Índré sũ 'bá ọrụkọ tókí Páulũ ri kǐnĩ Páulũ áyú mǔfēngá kǎnísǎ vé rǐ lẹtì múké ni sǐ kuyé, kòpi kǐnĩ Páulũ adri 'bá áyúǎyũ tã 'oópi pìrì ni kuyé. Kòkòbì 'dĩri agá, íngú 'ì tã kárakará sǐ ẹzĩ ì ní ú'dúkọ múké Yēsũ vé Múngú ní 'i zìjì ímú ùlũú rǐ vé tã sǐ. Páulũ ímbá 'bá Yēsũ ri ẹ'yĩ' 'bá gí rǐ pi ní lẹtì múké kòpi ní ícózú 'bá Múngú vé rǐ pi ẹ ìzǎ kozú rǐ, ãzini ímbá kpá kòpi ní lẹtì ì ní ẹzĩ kǎnísǎ vé rǐ ngazú vũrǎ ọrụkọ' 'bée agásĩ rǐ (cápítǎ 9-10).

¹ Ma Páulũ 'ì, Múngú ní ìpěe adrii Kúrísítō Yēsũ vé 'bá áyúǎyũ ni rú rǐ, 'bá sǐkí kòkòbì 'dĩri Tímótéyō Yēsũ ri ẹ'yĩpi gí rǐ be.

'Bá sǐkí sěe 'bá Múngú vé adri' 'bá kǎnísǎ kũrú Kōrínítō vé rǐ agá rǐ pi ní, ãzini 'bá Yēsũ ri ẹ'yĩ' 'bá gí ãngũ ǎkáyǎ vé rǐ agá rǐ pi ní céré.

² Ẹsì múké, āzini tākíri 'bá Ẹtẹ̀pì Múngú vé rī, āzini Úpí Yẹ̀sù Kúrísítō vé rī ā adri ìmi be.

Múngú ri 'bá rī pi ẽ ẹ̀sì ùmĩ nĩ

³ Lē 'bá íngúkí Múngú 'bávé Úpí Yẹ̀sù Kúrísítō Ẹ̀tẹ̀pì ri, ìri ri 'bávé ìzāngā 'bā nĩ, āzini ìri ri 'bá ẹ̀sì ùmĩ nĩ.

⁴ Tā ũkpó ũkpó kādō rií 'bá ịsù, Múngú ri 'bá ẹ̀sì ùmĩ nĩ. Ìri sē tā ũkpó ũkpó ịsù dō 'bá rī pi, 'bá ùmĩkí rí kọpi ẽ ẹ̀sì, sù Múngú ní 'bá ẹ̀sì ùmĩ rī tịni.

⁵ 'Bá nyakí dō ìzāngā Kúrísítō ā rù sī, ìzāngā 'bá ní nyaá rī agá, Kúrísítō ri 'bá ẹ̀sì ùmĩ aga rá.

⁶ Ìzāngā 'bá ní rií nyaá ẹ̀zì Múngú vé rī agá nōri, ìri sē 'bá ícọ ìmí ẹ̀sì ùmĩ, ìmi pangará ịsù ānı́ rá. Ìzāngā 'bá ní rií nyaá rī pi sī, Múngú ùmĩ dō 'bá ẹ̀sì rá, ìri kpá ìmí ẹ̀sì ùmĩ rá, sù ìri ní 'bá ẹ̀sì ùmĩ rī tịni. Ìmi ímù ẹ̀sì úmbé ìzāngā rī ā nyangará gá, sù 'bá ní nyaá rī tịni.

⁷ 'Bá 'bākí ẹ̀sì cére ìmi drìgé, ā 'diātāsīyā ìzāngā ìmi ní nyaá rī sù nyo 'bá ní nyaá rī tịni, 'bá nĩkí á má rá, Múngú ri ícọ ìmí ẹ̀sì ùmĩ rá, sù ìri ní 'bá ẹ̀sì ùmĩ rī tịni.

⁸ Ìmi 'bá ọ̀gùpì Yẹ̀sù ri ẹ̀'yì 'bá gí 'dĩ'bée, 'bá lēkí ìmi nĩkí tā ũkpó ũkpó 'bá ní ìzāngā nyazú āngū āmbúgú Ẹ̀zìyā vé rī agá rī. Ìzāngā 'bá ní nyaá 'dāri ndē 'bá ũkpō rá, 'bá nyakí ìzāngā ùnjí ùnjí, 'bá ụ̀sùkí déna 'bá ùdrā rá.

⁹ Ádarú 'bá ụ̀sùkí déna 'bávé sá drāngará vé rī ícọ gí. 'Bo 'bá 'okí tā rī 'bávé ũkpō sī 'yozú kíní, 'bá ícókí gí 'dínı́ kuyé, 'bá 'bākí ẹ̀sì Múngú āvũ ídrípi ìndí rī drìgé.

10 Múngú pa 'bâ drã sílé gá sī rá, ĩri ícó 'bâ pa mužú dđi dđi. Lẽ 'bâ 'bãkí ẹsị drị ni gé, ă pa rí 'bâ mužú dđi dđi.

11 'Bá 'bãkí ẹsị ĩmi drĩgé, ĩmi zíkí 'bá ní Múngú ri. 'Bá tré pi zíkí dō 'bá ní Múngú ri nĩ, 'bá tré pi kpá ímú ǒwǒ'dĩfô sē Múngú ní, ĩri ní zịngará rĩ yị rá rĩ sī.

12 'Bâ ri 'bâ íngú tã 'bá ní 'oó pịrị rĩ sī, ăzini tã áda 'bá ní 'oó 'bá rĩ pi ẹndrẹti gé rĩ sī, agaápi rá rĩ, tã pịrị 'bá ní 'oó ĩmi ăsámví gé rĩ sī. 'Bá ríkí 'bâ ẹtđi Múngú rụ 'bá gá, ĩrivé ẹsị múké rĩ sī, adri 'yozú kínĩ, 'bávé tã nịngará nyọkú nōri vé rĩ sī kuyé.

13 Tã 'bá ní sī sē ĩmi ní rĩ, 'bá síkí átángá rĩ ẽ mị uletere, lāngará ni mba ku, ĩri fi ĩmi drĩgé mbělējá. Má ụsụ ĩmi ícó tã 'bávé rĩ nị múké,

14 'bo tã rĩ ă fi dō ĩmi drĩgé ăndrũ múké kuyé drããsīyã, ĩmi ímú tã rĩ nị múké ụ'dụ Úpí Yésũ Kúrísítō ní ĩgǒzú rĩ gé, ĩmi céré ímú 'bâ íngú, 'bâ kpá ímú ĩmi íngú ụ'dụ 'dãri gé.

Páulũ ũlũ tã 'í ní lězú mužú Kōrínítō gá rĩ

15 Má ní ma útúzó lězú mužú ĩmi ndrezú drĩdrĩ rĩ gé, á nị uletere 'yozú kínĩ, ĩmi 'bãkí ẹsị céré kuú 'bá drĩgé, ĩmi té kǒdô drĩlé múké ịsú rá. Mă gǒ té dō mužú ĩmi ndree rá, ĩmi té gǒ drĩlé múké ăzi ịsú dđi.

16 Má útú mávé tã 'díní, má kãdǒ lēé mužú ăngũ ămbúgú Măkędōnīyã vé rĩ gé 'dãá, ma pá tu ĩmi ndre ũgbále, má kãdǒ gǒó ímví Măkędōnīyã gá 'dãásĩ, ma kpá gǒ áwí ĩmi ndre dđi. ĩmi kúru ma pē, má 'de rí mužú ăngũ Yđdáyã vé rĩ gé 'dãá.

17 Īmi ícò ỳsũ 'yozú kínĩ, má újá mávé tã má ní útú rĩ rá ãsĩ. Īmi ỳsũkí má útú mávé tã múké múké kuyé? Īmi ỳsũkí má adri sũ 'bá ỳrukọ'bée tã útú'bá 'yo'bée ma mụ rá, dōku á mụ ku rĩ pi tĩnị?

18 Ádarú Múngú ri ẹsị 'bã céré ku tã 'í ní lée 'oó rĩ drĩgé, 'bávé ụ'dụkọ múké 'bá ní ùlũú rĩ újá 'i ku, ùnjō 'a ni gé 'dãáyo.

19 Ā'diātāsīyā Ỳsũ Kúrísítō Múngú Mvọpị 'bá ní ĩrivé tã ùlũú ĩmi ní Sílã be, Tĩmōtéyō sĩ rĩ, ĩri ri nǽĩ tã áda Múngú vé rĩ 'o. ĩrivé tã 'bá ní ùlũú rĩ, ĩri tã áda, ùnjō 'a ni gé 'dãáyo.

20 Tã céré Múngú ní ẹzị 'bá ní rĩ pi, nga 'i fũú tị ni gé rá Kúrísítō ã rụ sĩ. 'Bã ri tã áda Kúrísítō vé rĩ átá, ẽ íngúkí rí Múngú ri ãní.

21 Nóni Múngú sē 'bá ní ùkpō ĩmi be, sē 'bá ní pá tuzú títị 'bávé ẹ'yĩngára agá Kúrísítō ã rụ sĩ ãní. Múngú ùpē 'bã ĩmi be

22 ímụ adrií 'bá 'i ẹ'yĩ'bá áda áda ni pi rú. Múngú ĩpē ívé Índrí Uleteré rĩ ímụ adrií 'bã ẹsị agá, lũzú 'bá ní kínĩ, ádarú 'i tã múké 'í ní ẹzị rĩ sē 'bá ní rá.

23 Ádarú á 'yo ĩmi ní 'dĩni, tã má ní 'oó rĩ pi Múngú nị rá. Tã ã pá má ní mụzú Kōrínítō gá 'dílé kuyé rĩ, má mụ rí átángá ùkpó ùkpó ìzāngā sēepi ni átá ĩmi drĩgé ku.

24 Tã 'bá ní lũú ĩmi ní kínĩ ĩmi ẹ'yĩkí Ỳsũ ri 'dĩri, adri 'yozú kínĩ 'bã ri 'bã íngú, 'bá ndėkí céré nĩ 'dĩni kuyé, 'bã ri ẹzị nga ĩmi be, ã sē rí ĩmi ní ãyĩkō, ã'diātāsīyā ĩmi tukí pá títị ĩmivé ẹ'yĩngára agá.

2

¹ Má ũsũ má ẹsì agá nǒó, á gō ma ẹnḍiḍi muḍu ḍimi ndree ḍiḍi ku, ǎ sē rí ḍimi ní ḍizāngā ku.

² 'Bo á sē dō ḍimi ní ḍizāngā, ǎ'di ri má ní ǎyĩkō sē nĩ? 'Bá má ní ǎyĩkō sē 'bá rĩ pi, ḍiri adri 'yéná ḍimi má ní ḍizāngā sēé ḍimi ní rĩ pi.

³ Tā má ní kōkōbì ḍiḍumbítā 'ḍiri sǐzú sēzú ḍimi ní rĩ, ḍiri 'ḍini. Má kǎdō lēé muḍu ḍimi ndree, tā ḍimi ní rií 'oó rĩ ǎ sē rí ḍizāngā mǎ ẹsì agá ku, lē tā ḍimi ní 'oó rĩ ǎ sē má ní ǎyĩkō, ǎ sē kpá ḍimi ní ǎyĩkō ḍindĩ. Á nĩ rá ḍimi ícó tā piri 'o rá, ḍiri má ní ǎyĩkō sē, ḍiri kpá ḍimi ní ǎyĩkō sē.

⁴ Sǎ má ní kōkōbì rĩ sǐzú rĩ gé, ḍizāngā ḥō mǎ ẹsì, mĩḍndre ǎlá mǎ mĩ rá. Adri 'yozú kínĩ, ḍimi ní ḍizāngā sēzú ku, ǎ lū rí kínĩ, lēngará má ní ḍimi lēzú rĩ, tā ni ǎmbúgu mǎ ẹsì agá.

'Bá ũnjĩkǎnyǎ 'oópi rĩ ǎ trũkí ḍiri ḍirivé ũnjĩkǎnyǎ agásĩ rá

⁵ 'Bá rĩ sē dō 'bá ǎzi ní ḍizāngā, sē ḍizāngā 'ḍiri má ní kuyé, sē ḍizāngā 'ḍiri ḍimi ní céré, á lē átángá rĩ átá ḍimi ḍriḡé ũkpō sĩ ku.

⁶ 'Bá ũnjĩkǎnyǎ 'oópi 'ḍiri, ḍimi átákí ḍirivé ũnjĩkǎnyǎ ǎ tā ḍri ni gé, tā ḍi ní ḍiri ḍriḡázú 'ḍiri ca gí.

⁷ Nóni ḍiri sǎ ḍimi ní ḍiri trũzú ḍirivé ũnjĩkǎnyǎ agásĩ, ǎzini ḍimi ní ḍiri ẹ ẹsì ũmĩzú, ǎ'diǎtǎsĩyǎ ḍizāngā ǎ gō rí ẹsì ni ḥōó ḍiḍi ku.

⁸ Adarú á lē 'yoó ḍimi ní, lē ḍimi i'dakí ḍimivé lēngará 'bá ũnjĩkǎnyǎ 'oópi rĩ ni.

⁹ Á sĩ kōkōbì 'ḍiri sēé ḍimi ní, á lē nĩḍi dō ḍimi ícó tā má ní ẹziḍi ḍimi ní 'ḍi'bée 'ḍu nga rá.

10 'Bá rĩ 'o dō tā ũnjí, ĩmi trũkí dō ĩri tā ũnjí ĩri ní 'oó rĩ agásĩ gí, ma kpá ĩri trũ rá. Ma ĩri trũ ĩmi tā sĩ Kúrísítō ẹndrẹtị gé,

11 ǎ'diātāsīyā Sātánā ẹ ịsú rí lẹtị ímúzú 'bâ drị izazú ku. 'Bá nĩkí tā Sātánā ní rií 'bâ drị izazú rĩ áamá múké múké gí.

'Bá ẹzị ũndĩ ú'dí rĩ vé rĩ nga'bá rĩ pi

12 Má kǎ mụú caá kũrú Túrówǎ vé rĩ gé 'dǎá, Úpí zĩ má ní lẹtị ú'dúkọ múké Kúrísítō vé rĩ ũlǔzú 'bá rĩ pi ní.

13 'Bo má ní 'bá ọgúpị Títō Yẹsũ ri ẹ'yĩpi gí rĩ ịsú 'dǎlé kuyé rĩ sĩ, má úmĩ tu pá kuyé. Kúru má ní 'bá Yẹsũ ri ẹ'yĩ'bá gí rĩ pi kuzú, má ní 'dezú mụzú Títō ri ndǎzú ǎngũ ǎmbúgú Mǎkędōnīyǎ vé rĩ gé 'dǎá.

14 Ōwō'dĩfō Múngú ní, ĩri ní 'bâ drị kozú ẹ'dí ndēzú Kúrísítō ǎ rụ sĩ rĩ sĩ, ǎzini ĩri ní sēé 'bá ní ú'dúkọ múké Kúrísítō vé rĩ ũlǔzú mụzú 'bá rĩ pi ní ǎngũ rĩ pi agásĩ rĩ sĩ. Kúru ú'dúkọ múké 'bá ní ũlǔú 'dĩri ayi mụzú ǎngũ rĩ pi agásĩ sũ ũdu ẹjị be ngũpị ndrĩndrị rĩ tịni.

15 'Bá kǎ ú'dúkọ múké Kúrísítō vé rĩ ũlǔú 'bá rĩ pi ní, ú'dúkọ rĩ ínı kọpi ní sũ ũdu ẹjị be ngũpị ndrĩndrị rĩ tịni. 'Bá ú'dúkọ rĩ ẹ'yĩ'bá rá rĩ pi, Yẹsũ Kúrísítō pa kọpi ịvé ũnjĩkǎnyǎ agásĩ rá. 'Bo 'bá ú'dúkọ rĩ gǎ'bá ẹ'yĩgá sĩ rĩ pi, Múngú ri kọpi ịrĩnǎ rá.

16 'Bá gǎ'bá ú'dúkọ múké rĩ ẹ'yĩgá sĩ rĩ pi, kọpi fi ịzǎngǎ depị ku rĩ agá, 'bá ú'dúkọ múké rĩ ẹ'yĩ'bá rá rĩ pi, kọpi ídri 'dáni'dáni rĩ ịsú rá. ǎ'di ri ũkpō be tā 'dĩri 'dụ nga nĩ? 'Bá ícókí tā 'dĩri 'dụú ngaá bǎ ku.

17 'Bá kárákará pi ri tị Múngú vé rĩ ùlũ rizú ã'bú ísúzá ãní. 'Bo 'bá 'bá tịnị nō'bée, 'bâ Múngú vé 'bá áyúáyũ ni pi, 'bâ ri tâ áda Múngú vé rĩ ùlũ, 'bâ ri ù'dúkọ múké rĩ ùlũ Kúrísítō vé ùkpō sī, Múngú ri ù'dúkọ múké 'bá ní rií ùlũú rĩ tē ndre nĩ.

3

Ũndĩ ĩ ní rụú ú'dí rĩ vé tâ

1 'Bá íngúkí 'bâ 'yozú kínĩ 'bá ndĕkí 'bá rĩ pi céré nĩ yā 'dini kuyé. Īmi lĕkí 'bá āzi ā sī kọkọbị 'bávé tâ múké rĩ lūzú sū 'bá ụrụkọ'bée ní lĕé rĩ tịnị? Dōku ĩmi lĕkí kọkọbị sī 'bávé tâ múké rĩ lūzú 'bá ụrụkọ'bée ní?

2 Īmi 'dī'bée, ĩmi kọkọbị 'bávé rĩ. Ẹzị múké 'bá ní ngaá rĩ, ĩ ndre ĩmí rụ'bá gá 'dīgé. 'Bá rĩ pi céré ícọ kọkọbị rĩ lā rá.

3 Īmi kọkọbị Kúrísítō ní sī rĩ, kọkọbị Kúrísítō vé 'dīri lū ẹzị 'bá ní ngaá múké rĩ vé tâ. 'Bo ĩmi adrikí kọkọbị ĩ ní sī gālāmū sī ni kuyé, dōku tǎimbị Mósē vé ĩ ní sī írā kpọlọ'bụ rụ'bá gá rĩ kuyé. Múngú adriipi ídri rú rĩ vé Índrị sī ĩmivé tâ kú 'bá ẹsị agá nĩ.

4 'Bá nĕkí áamá múké, 'bá ní Kúrísítō ri ẹ'yĭ gí rĩ sī, 'bâ ícọ fi mụ adri Múngú be trụ rá.

5 'Bá ícókí 'yoó, tâ 'bá ní 'oó rĩ, 'bá 'okí ùkpō 'bávé rĩ sī 'dini kuyé. Ùkpō 'bá ní ẹzị ngazú 'dīri, íbị íngá Múngú vúgá.

6 Múngú sē 'bá ní ùkpō rizú ùndĩ ú'dí rĩ vé ẹzị ngazú. 'Bo tǎimbị ú'dí 'dīri sīkí tâ ni kọkọbị agá kuyé, Índrị Uleteré rĩ ùlũ tâ ni 'bá ẹsị agá

nĩ. Tǎimbị ỳkụ ỉ ní sǐ 'dĩri, ỉri drǎ ỉjị, 'bo Índrị uletere rĩ ỉdri sē nĩ.

⁷ Ǻ sǐkí dō tǎimbị Mósē vé rĩ ỉrǎ kpọlọ'bu rĩ ǎ rụ'ba gá múké múké drǎáāsīyā, ỉri drǎ ỉjị 'ba drǐgé. Múngú kǎ tǎimbị rĩ sē Mósē* ní, đingára Múngú vé rĩ sē Mósē ẹnđrẹtị đị ọgụ pọwụpọwụ. Đingára pọwụpọwụ 'dǎri ǎ ri dō áfǐáfǐ drǎáāsīyā, 'ba Ísērélē vé rĩ pi ícókí mị 'bǎá ndrezú sǎ be aco ku.

⁸ Tǎimbị rĩ vé sēngára sē Mósē ẹ ẹnđrẹtị đị ọgụ pọwụpọwụ, 'bo Índrị Uletere rĩ vé ọgúngára ndẹ ọgúngára tǎimbị rĩ vé rĩ rá.

⁹ Tǎimbị Mósē vé 'bǎ jǐpi fípi drǎ agá 'dĩri, ỉ dō ri ینگú sụ 'dĩri tịnị pírí, ụndĩ ú'dí 'ba ní adrizú ǎnị Múngú ẹnđrẹtị gé pịrị 'dĩri, ícókí nyo ỉri ینگú agaá rá ku?

¹⁰ Tǎimbị Mósē vé rĩ ícókí ینگú sụ ỉ ní ụndĩ ú'dí rĩ ینگú rĩ tịnị ku.

¹¹ Tǎimbị Mósē vé ỉ ní ọtụ rii ینگúngũ rĩ nóni ri đedẹ, 'bo ụndĩ ú'dí rĩ ỉ ینگú mụzú nyonyo.

¹² 'Bá ní ẹsị 'bǎá ụndĩ ú'dí rĩ drǐgé rĩ sǐ, sē 'ba sēkí tị Múngú vé rĩ ỳrǐ ǎkó.

¹³ 'Bá adrikí sụ Mósē bōngó í'dụpi 'i ẹnđrẹtị ọzụzú cí, 'i ndre rí Múngú vé đingára pọwụpọwụ 'dǎri ku rĩ tịnị kuyé. Tǎ Mósē ní 'i ẹnđrẹtị ọzụzú

* **3:7** 3:7 Mósē: Yōsépǎ kǎ drǎá gí, 'bǎgú Ẹjẹpétō vé rĩ 'bǎ anjị Ísērélē vé rĩ pi ẹzị ngáá tųgẹrǐ rú caá ỉlị mụđđrǐlǐ sụ (400). Kúru Múngú ní Mósē ri ịpẹzú imụzú anjị Ísērélē vé rĩ pi pazú adringára tųgẹrǐ rú rĩ agásí. Múngú sē tǎimbị rĩ Mósē ní, ǎ lū anjị Ísērélē vé rĩ pi ní, sẹzú ỉ ní tǎimbị rĩ zizú tǎimbị Mósē vé ni ǎnị. Tịkí Mósē ri ịsụ ǎkụdẹ ỉlị rĩ ca ẹlǐfụ ǎlu mụđđrǐlǐ sụ (1,400), ịsụ ǎkụdẹ tịkí drǐ Ỳsẹrǐ ri kuyé. 'Í lǎ Wụngára 2-24.

bōngó sī cí 'dīri, lē Īsērélē rī pi ã ndrekí Múngú vé dīngará pōwŭpōwŭ 'dīri vé áfíngará ku.

¹⁴ Īsērélē rī pi ē ẹsị tete, kádō rií ũndī ũkŭ Mósē vé rī lāá kōpi ní, ngá āzi ní kōpi ã úmĩ ọzŭú cí rī sī, sē kōpi nīkí tã áda rī ámá kuyé. Kōpi ẹ'yīkí dō Kúrísítō ri gí, Kúrísítō ri ímŭ ngá kōpi ã úmĩ ọzŭúpi 'dīri zī rá.

¹⁵ Cīngbá āndrũ sī, kádō rií tǎimbí Mósē vé rī lāá kōpi ní, ngá āzi ri kōpi ã úmĩ ọzŭú cí, sē tã rī fi kōpi drīgé 'dǎá ku.

¹⁶ 'Bo 'bá rī újá dō ẹsị Úpí Yésũ ri ẹ'yīzú gí, ngá úmĩ ni ọzŭúpi 'dīri, ĩri dẹ úmĩ ni gé sī rá.

¹⁷ Úpí ri Índrí, Índrí Úpí vé rī ású dō 'bá rī gí, ĩri sē 'bá rī drīwǎlǎ ịsŭ tã múké 'ozú.

¹⁸ 'Bo Úpí Yésũ ọwŭ bōngó 'bá ẹndrẹti ọzŭúpi rī 'bá ẹndrẹti gé sī gí, sē nóni 'bá ícọ Índrí Úpí vé dīpi pōwŭpōwŭ rī ndre rá, sŭ 'bá ní 'bá ndreé múndŭrǎ agá rī tịni. Nóni Índrí Úpí vé rī újá 'bá adrií Yésũ tịni, ĩrivé dīngará ã dī rí pōwŭpōwŭ 'bá agá mŭzú 'dáni'dáni.

4

Ídri adriúpi rú'bá ũdrí tịni rī agá rī

¹ Múngú vé ẹsị múké rī sī, sē ẹzị ǎmbúgú nōri 'bá drīgé nī, 'bá ícókí ẹzị rī adii 'bá drīgé sī ku.

² 'Bá 'okí tã ĩ ní rií 'oó kírí kírí riipi drīnjá sēepi ni pi ku. 'Bá ũ'bākí 'bá āzi ē mị ku, 'bá újákí ụ'dŭkọ Múngú vé rī ũlŭú ũ'dũ be túngú ku. Múngú nī rá 'bá ri tã áda ũlŭ, 'bá tã be pịri rī pi nīkí ámá rá 'bá ri tã áda ũlŭ.

3 Ụ 'dụkọ múké 'bá ní ùlũú 'dĩri fi dō 'bá rĩ drịgé kuyé, 'dĩri lũ kínĩ, 'bá 'dĩri mụ fi ìzāngā deępi ku rĩ ã nyangará gá.

4 Sātánā 'i 'bāapi kú Múngú āzi rú vũ drịgé nōgó rĩ, ọzũ 'bá Yēsũ ri ẹ'yĩ 'bá kuyé rĩ pi ã úmĩ gí, sē ụ 'dụkọ múké Kúrísítō vé riipi dđipi 'dĩri fi kọpi drịgé ku. Sē kọpi nĩkí áamá 'yozú kínĩ, Kúrísítō sũ Múngú tịnị 'dĩni ku.

5 Tā 'bá ní rií ùlũú 'dĩri, adri tā 'bávé ni kuyé, 'bá ri Yēsũ Kúrísítō vé tā ùlũ 'yozú kínĩ, ìri Úpí. 'Bá átí 'bá ìmivé ni Yēsũ ã rú sĩ.

6 Múngú ọtụ 'yoópi kínĩ, “Lē ụtúná ã dđi āngũ bđipi nđipi cịcị rĩ agá” rĩ, sē ụtúná ívé rĩ ri dđi 'bá ẹsị agá. Ụtúná 'dĩri lũ 'bá ní Múngú vé dđngará pọwụpọwụ 'bá ní ndree Kúrísítō ẹndrẹti gé rĩ.

7 Ngá múké ùnyĩ be ambamba 'dĩri, ìri adri 'bávé rụ 'bá ùdrí tịnị ọfụpi ọfụ ọfụ rĩ agá, 'dĩri lũ kínĩ ngá múké ùnyĩ be ambamba 'dĩri vé ùkpō íbí íngá Múngú vúgá, adri 'yozú kínĩ, íbí íngá 'bá vúgá kuyé.

8 'Bá nyakí ìzāngā lẹti be āndiāndí, 'bo ìzāngā rĩ agásĩ 'bá agakí rá. Ìzāngā 'bá ní nyaá 'dĩri ẹ iza dō 'bá drị izaza drāáāsīyā, 'bá kukí ẹzị rĩ kuyé.

9 'Bá rĩ pi ọcũkí 'bá ambamba, 'bo Múngú ku 'bá kuyé. Kọpi ùgbākí 'bá u'deé vūgá, 'bo 'bá ùdrākí kuyé.

10 'Bá ri ìzāngā nya sũ Yēsũ ní nyaá ívé drāngará gá 'dāri tịnị, ã ndrekí rí ídri Yēsũ vé rĩ ānị 'bá rụ 'bá gá bēnĩ.

11 'Bá ní rií ẹzị Yēsũ vé rĩ ngáá rĩ sĩ, sē 'bá ri ìzāngā nya ùnjí ùnjí drādrā ẹ tị ịsụ, ídri Yēsũ vé

rĩ ẽ i'da rí 'i 'bâ rụ' bá ímụpi drāápi drādrā rĩ gé.

¹² Kúru 'bâ ri ìzāngā nya ũnjí ũnjí ụ'dụkọ múké 'bá ní rií ũlūu rĩ ā tā sī, ìmi ìsụkí rí ídri 'dání'dání rĩ ānị.

¹³ Sīkí Búkū Múngú vé rĩ agá kíní, “Má ẹ'yị Múngú ri gí, má átá tā rĩ ma 'i.” Ẹ'yīngára ālu ālu 'dĩri ní adrií 'bá ẹsị agá anigé rĩ sī, sē 'bá átákí kpá tā 'dĩri nī,

¹⁴ ā'diātāsīyā 'bá nīkí rá, Úpí Yésū ká drāá, Múngú inga ìri gōó ídri rú ũzi. 'Bá kādō ũdrāá, Múngú ri kpá úmvúlésī 'bâ inga gōó ídri rú ũzi, sū ìri ní Yésū ri ingaá gōó ídri rú rĩ tịnị. Múngú ri úmvúlésī 'bâ 'dụ ìmi be, jị mụ adri 'í be trụ, vūrā ívé adrizú rĩ gé.

¹⁵ Ìzāngā 'bá ní nyaá kárákará 'dī'bée, 'bá ríkí nyaá ìmi tā sī, ā sē rí 'bá kárákará ā nīkí rí ẹsị múké Múngú vé rĩ ānị, kọpi ā sēkí rí ọwō'difō Múngú ní, āzini kọpi ẽ íngúkú rí Múngú ri ānị.

Ẹsị 'bāngára Múngú drīgé rĩ

¹⁶ Rụ' bá 'bávé nōri, ìri dō rụ' bá ímụpi ñmaápi ñmañma ni drāáāsīyā, lē 'bâ adrikí ụrị sī ku, ụ'dụ céré Múngú ri sē 'bávé índrī ri adri mụzú ũkpó ũkpó.

¹⁷ Ìzāngā 'bá ní rií nyaá nōri, ìri mādā, ụdụ ni anigé, ìri 'bá ní lẹtị zī fizú mụzú dīngára deẹpi ku adriipi mụzú 'dání'dání rĩ ìsụzú. Dīngára 'dĩri ndē ìzāngā 'bá ní nyaá rĩ rá.

¹⁸ Lē 'bâ ríkí 'bâ ụsụđ drāá ìzāngā 'bá ní rií nyaá lókí nōri agá rĩ sī ku, múké ni, lē 'bâ 'bākí ẹsị tā 'bá ní drī ndreé kuyé 'dā'bée ụsụzú,

ã'diātāsīyā ĩzāngā 'bá ní rií nyaá rĩ ũdũ be. 'Bo tã múké 'bá ní ndreé 'bâ mị sī kuyé, 'bá ní mụụ ịsụ drịdrị 'dālé rĩ, ĩri ũdũ ãkó.

5

Rụ'ba 'ba ní mụzú adrizú 'bũ gé 'dāá rĩ

¹ 'Bá n̄kí rá 'yozú kínĩ, rụ'ba 'bá ní rizú adrizú ãní vũ drịgé nōgó rĩ, adri sũ mōrōgó 'bá ní rizú adrizú 'a ni gé rĩ tịni. Ídri 'bávé rĩ fũ dō rụ'ba rĩ agásĩ gí, Múngú rì 'bá ãlu ãlu ní jó sị mụzú adrizú 'a ni gé. Jó ĩ ní sị 'dĩri, 'bá áda sị nĩ kuyé. Jó 'dĩri, ĩri rụ'ba ú'dí 'bá ní mụzú adrizú ãní 'bũ gé 'dāá nyonyo rĩ.

² 'Bá ãndēkí nóni rụ'ba nōri vé tã sī gí, 'bá lēkí mụụ adrií jó Múngú ní sị 'bá ní 'bũ gé 'dāá rĩ agá, 'bâ ịsúkí rí rụ'ba ú'dí bēnĩ.

³ 'Bũ gé 'dālé, 'bâ adri rụ'ba be, 'bá ícókí adrií índrí rú rụ'ba ãkó ku.

⁴ 'Bá ãndēkí nóni rụ'ba mōrōgó rú nōri vé tã sī gí, 'bâ rì tã ẹnjịẹnjị 'dụ, ã'diātāsīyā 'bá lēkí adrií rụ'ba mōrōgó tịni nō'bée agá ku, 'bá lēkí adrií rụ'ba drāapi drādrā nō'bée be ku, 'bá lēkí mụụ adrií jó 'bũ gé 'dāá rĩ agá, ã újákí rí 'bá ní rụ'ba ú'dí drāapi ku 'dāri sēé áyu.

⁵ Múngú útú 'bá ní tã rụ'ba ú'dí rĩ vé rĩ nĩ. Īpē ívé Índrí Uleterē rĩ ímụ adrií 'bá ẹsị agá, lūzú 'bá ní kínĩ, ádarú 'i tã múké 'í ní ẹzií 'dĩ'bée sē 'bá ní rá.

⁶ Sâ céré sī, 'bá n̄kí áamá uleterē 'yozú kínĩ, 'bá ní drī adrizú 'bávé rụ'ba nō'bée agá rĩ gé, 'bâ ãsámvú vũ Úpí be rárá rú.

7 'Bâ ri tã rĩ 'dụ nga 'bávê ẹ'yĩngará sĩ, adri tã 'bá ní ndree rĩ pi sĩ ku.

8 'Bá nĩkí áamá uletere 'yozú kínĩ, 'bá lěkí 'bávê ídri ã fũ 'bávê rụ 'bá adri 'bá mōrōgó tịnì nō 'bée agásĩ rá, 'bá lěkí mụyú adrií Úpí Yẹsũ be trụ jó ĩri ní sị 'bá ní 'bũ gé 'dǎá rĩ agá.

9 'Bâ dō ri adri nōgó, dōku 'bũ gé 'dǎlé, 'bâ ẹsị 'bã tã 'ozú ãyĩkō sězú Úpí Yẹsũ ní.

10 Tã 'bá ní rií 'oó vũ drĩgé nōgó rĩ, dō múké yã, dō ùnjí yã, 'bâ ãlu ãlu ri ímụ pá tu Kúrísítō ẹndrẹtị gé, ĩri 'bávê tã lị nĩ.

Lẹtị 'bá rĩ pi ãsámvú ícízú Múngú be rĩ

11 'Bá ní rií Úpí ri ĩnjĩ rĩ sĩ, sē 'bâ ri 'bá rĩ pi úbé, kọpi ã újákí rí ẹsị Múngú ri ẹ'yĩzú ãní. Múngú nĩ rá 'yozú kínĩ, 'bâ ri tã 'o pịrị. Mâ ụsũ ĩmi nĩkí kpá rá 'yozú kínĩ, 'bâ ri tã 'o pịrị.

12 'Bá lěkí 'yoó ĩmi ní kínĩ 'bâ múké yã 'dínì ku. 'Bá urụkọ anigé 'okí tã pịrị ku, kọpi ri 'yo, ĩvé tã rií 'oó rĩ múké, kọpi ri ĩ íngú ãní. ĩmi kádō rií adrií 'bá 'dínì 'dĩ 'bée ãsámvú gé, 'bá lěkí ĩmi 'yokí kọpi ní, 'bávê tã 'ongará múké.

13 'Bâ drĩ ábá dō gí, ábá tã Múngú vé rĩ sĩ, 'bávê yĩkị dō pịrị, 'bávê yĩkị pịrị 'dĩri ĩmi tã sĩ.

14 Kúrísítō vé lěngará ĩri ní 'bâ lězú 'dĩri, ĩri 'bá ní úvá sē tã ãrěvú 'dụzú ngazú ãní céré. 'Bá nĩkí áamá rá 'yozú kínĩ, ádarú Kúrísítō ri ãlu, drã 'bá céré pi vé ùnjĩkãnyã ã tã sĩ, 'dĩri lũ 'yozú kínĩ 'bá ùdrãkí céré gí.

15 Kúrísítō drã 'bá céré pi ã tã sĩ. 'Bá Kúrísítō ri ẹ'yĩ 'bá gí rĩ pi, kọpi ídri ú 'dí rĩ ĩsú rá, 'bá ĩri ẹ'yĩ 'bá gí rĩ pi gōkí adrií sũ ọtú ụkụ rĩ tịnì ku.

Kōpi tukí pá ĩ sī ọ'dúkùlẹgúsĩ ku, kōpi gō Kúrísítō drāápi kōpi ã tã sī, gōópi íngápi ídri rú rĩ vé tã 'o.

¹⁶ Kúru í'dózú ãndrũ muzú drĩdrĩ, lě 'bâ rikí 'bá rĩ pi vé tã lií yĩkì 'bá áda vé ni sī ku. Ọtú 'bá rikí Kúrísítō vé tã lií sũ 'dĩri tĩni, 'bo nóni 'bá lĩkí ĩrivé tã sũ 'dĩri tĩni ku.

¹⁷ Kúru 'bá rĩ ẹ'yĩ dō Kúrísítō ri gí, Múngú újá nóni ĩri ícá 'bá ú'dí rú ni gí, ĩrivé tã rií 'oó ọkọ rĩ de 'i gí, ĩri nóni ri tã ú'dí ni 'o.

¹⁸ Múngú 'o tã 'dĩ'bée céré nĩ, ĩpě Kúrísítō ri ímú 'bâ ãsámví údé 'í be nĩ. Múngú sě nóni 'bá ní ẹzĩ rizú 'bá rĩ pi ãsámví ícízú 'í be.

¹⁹ Tã 'bá ní 'yoó rĩ, ĩri 'dĩni, Múngú ĩpě Kúrísítō ri ímú 'bá rĩ pi ãsámví údé 'í be, trũ kōpi ĩvé ũnjĩkányã agásĩ gí. Múngú sě nóni 'bá ní ẹzĩ rizú 'bá rĩ pi ãsámví ícízú 'í be.

²⁰ 'Bâ 'bá ri'bá Kúrísítō vé ọ'dúkọ múké rĩ ũlũ'bá ĩri ã vũrã gá ni pi, Múngú ri 'bâ áyú ri ọ'dúkọ rĩ ũlũ ĩmi ní. 'Bá mākí ĩmi drĩ ĩrĩ sī Kúrísítō ã rú sī, lě ĩmi ícíkí ĩmivé ãsámví Múngú be rĩ.

²¹ Kúrísítō 'o ũnjĩkányã kuyé! 'Bo Múngú 'du ĩrivé tã 'bãá sũ 'bá ũnjĩkányã 'oópi ni tĩni 'bã tã sī, 'bã adrikí rí ãní pĩri Múngú ẹndrẹti gé.

6

¹ 'Bâ ri'bá ẹzĩ nga'bá Múngú ní ĩmi be nō'bée, 'bá mākí ĩmi drĩ ĩrĩ sī, ẹsĩ múké Múngú vé ĩ ní tã ni ũlũú 'dĩri, lě ĩmi gākí ku.

² Sĩkí Búkũ Múngú vé rĩ agá, Múngú kĩnĩ,
“Sâ má ní lězú mí ĩzã kozú rĩ gé,

á yì mi rá,
 ú'dú pangará vé rĩ gé,
 á ko mí ìzā rá.”

Ìmi ndrekí drĩ ká! Sâ rĩ ícá nóni gí, sâ nōri ì ní
 ìmi pazú ìmivé ùnjĩkãnyã agásĩ rĩ.

Páulũ nya ìzãngã

³ Èzì 'bá ní ngaá rĩ agá, 'bá lěkí ě ìsúkí
 ùnjĩkãnyã 'a ni gé ku, ã uga rí lětì 'bá lě'bá
 Kúrísítō ri ě'yì'bá rĩ pi ní ku.

⁴ 'Bá átí'bá Múngú vé ni, ězì 'bá ní rií ngaá
 Múngú ní rĩ, ìri lũ 'yozú kínĩ, ádarú 'bâ ri
 tâ Múngú vé rĩ 'dù nga. Ìzãngã 'bá ní nyaá
 kárákará rĩ pi agásĩ, tâ ùkpó ùkpó 'bá ní ìsù rĩ
 pi agásĩ, 'bá rikí ěsì úmbé ìzãngã rĩ ã nyangará
 gá.

⁵ Ùgbākí 'bâ ùnjí ùnjí, ú'békí 'bâ jó rizú ãngũ
 ù'yízú rĩ agá, 'bá nyakí ìzãngã 'bá bĩtríká rĩ pi
 drígé ambamba, 'bá ngakí ězì ùkpō sĩ, 'bá ãnděkí
 ambamba, 'bá rikí adrií ěbĩrì sĩ, 'bá kokí ú'dú
 kuyé.

⁶ Ìzãngã 'bá ní ìsù kárákará 'dĩ'bée agásĩ, 'bá
 adrikí ěsì be ule, 'bá nĩkí tâ ambamba, 'bá 'bãkí
 ěsì mādã, 'bá adrikí ěsì be múké. Índrí Uletere
 rĩ, ìri 'bá be trù, lěngará 'bá ěsì agá rĩ, ìri lěngará
 áda.

⁷ Tì 'bá ní sēé rĩ, ìri tâ áda. Múngú sē 'bá ní
 ùkpō ězì rĩ ngazú. 'Bá rúkí tâ pìrì rĩ drì ìrì sĩ,
 ě'dì 'dizú ãní.

⁸ 'Bá rĩ pi dō ri 'bâ ìnjĩ rá yã, dō kōpi 'bâ idede
 yã, kōpi dō ri 'bâ íngú rá yã, dō kōpi ri 'bâ tritri

yā, 'bâ ri ězī nga Múngú ní. 'Bo 'bá ʊrʊkɔ'béé ri 'yo kínī, 'bá ngakí ězī Múngú vé rī ku.

⁹ 'Bá ʊrʊkɔ'béé nīkí 'bâ kuyé, 'bo ĩmi nīkí 'bâ rá. 'Bá ĩsúkí ĩzāngā ũnjí ũnjí, 'bo 'bâ drĩ ídri rú. Ọcũkí 'bâ ũnjí ũnjí, 'bo ú'díkí 'bâ kuyé.

¹⁰ ĩzāngā 'bá ní nyaá kárákará rī agásī, āyĩkō 'bávé rī de 'bá ẹsị agásī kuyé. 'Bâ adrikí dō ngá ākó drāáāsīyā, tị 'bá ní sēé rī sē tā múké Múngú vé rī ga 'bá rī pi ẹ ẹsị agá trétre. 'Bâ ngá ākó, 'bo tā múké Múngú vé rī pi ārěvú céré 'bávé ni.

¹¹ Má ẹdrípìjì má ọmvúpìjì adri 'bá kũrú Kōrínítō vé rī agá 'dīlé rī pi, 'bá lěkí lūú ĩmi ní uletere 'yozú kínī, 'bá lěkí ĩmi ambamba.

¹² Lěngará 'bá ní ĩmi lězú rī, 'bá kukí kuyé, 'bo ĩmivé lěngará ĩmi ní 'bâ lězú rī, ísị nóni kú mādā gí.

¹³ Átángá má ní rií átá ĩmi ní nōri, ma ri átá sũ má ní átá anji mávé rī pi ní rī tịnị. Lě ĩmi 'bākí ẹsị 'bâ lězú ʊgúṣìlé be céré.

Lě ĩmi úmúkí ĩmi 'bá ũnjĩkānyā 'o'bá rī pi be ku

¹⁴ Lě ĩmi úmúkí ĩmi 'bá ũnjĩkānyā 'o'bá rī pi be ku. 'Bá tā 'o'bá pìrì rī pi vé tā úmú 'i 'bá ũnjĩkānyā 'o'bá rī pi vé rī be trú ku. Tā ʊtúná vé rī pi úmúkí ĩ tā ĩnịná vé rī be ku.

¹⁵ Kúrísítō pi nyo tā ālě 'du nga Běliyálā* be trú rá? 'Bá Yēsũ ri ẹ'yĩpì gí rī vé tā ri nyo 'i rụ 'bá Yēsũ ri ẹ'yĩpì kuyé rī vé rī be trú rá?

* **6:15** 6:15 Běliyálā: Rụ Běliyálā 'dìri, ĩri rụ āzi Sātánā vé rī, ĩri āmbúgú índrì ũnjí rī pi drìgé.

16 Ngá ĩ ní údé múngú rú rĩ pi vé tã úmú 'i Jó Múngú vé rĩ be ku. 'Bá ní adrií jó Múngú ídri rú rĩ vé ni rĩ sī, Múngú ní 'yozú kīnī,
 “Ma adri 'bá 'dī'bée āsámvú gé,

ma éci kōpi be trú.
 Ma adri Múngú kōpivé ni,
 kōpi adri 'bá mávé ni.”

17 Úpí Múngú ní gōzú 'yozú kīnī,
 “Tã kōpivé ũnjí 'dī'bée ĩmi kukí āní,
 ngá āzāvũ rú rĩ pi ã úlókí ku.
 Ma kúru ĩmi é'yí ímú adri má be trú.”

18 Úpí Múngú Ūkpō 'Dípa ní 'yozú kīnī,
 “Ma adri Ẹtépì ĩmivé ni,
 ĩmi adri anji āgō mávé ni, āzini ānji ũkú mávé ni.”

7

1 ĩmi mávé ũndī má ní lēlē rĩ pi, Múngú ezi 'bá ní tã 'dī'bée nī. Lē 'bâ ũjīkí ngá āzāvũ rú rĩ pi 'bâ rú 'bá gá sī, āzini 'bá éṣí agásī rá. Lē 'bâ ĩnjīkí Múngú ri, 'bâ adrikí uletere Múngú tịnị.

Páulũ ẽ ẹṣí ịsú āyīkō

2 Lē ĩmi 'bākí ẹṣí 'bâ lēzú. 'Bá 'okí 'bá āzi ũnjí kuyé, 'bá sēkí 'bá āzi fíí tã ũnjí agá kuyé, 'bá 'dúkí 'bá āzi ã ngá mị mbamba sī kuyé.

3 Á 'yo tã 'dīri 'díní adri 'yozú kīnī, ĩmi tōzú, ã 'okí rí ĩmi ũnjí yā 'díní kuyé. Sụ má ní 'yoó drīdrī rĩ tịnị, 'bá lēkí ĩmi lēlē. 'Bâ dō ri adri ídri

6:16 6:16 Lẹvītíkā 26:11-12; Yērēmíyā 32:38; Ẹzēkélē 37:27

6:17 6:17 Ísáyā 52:11; Ẹzēkélē 20:34, 41 6:18 6:18 2 Sāmüélē 7:8, 14

rú, 'bâ adri mužú ĩmi be trú, dô drã ícá nĩ, 'bâ ũdrã ĩmi be trú.

4 Á 'bâ ẹsị céré kú ĩmi drĩgé. Sě má íngú ma ambamba ĩmi tã sĩ. Īzãngã ri'bán ma ịsụ'bán kárakará rĩ pi, sě má ní ẹsị mbangára, ązini sě má ní ąyĩkō.

5 'Bá kã caá ąngũ Mākēdōnıyã vé rĩ gé 'dãlé, 'bá ịsụkí sã uvuzú ni kuyé. Tã ũnjí ũnjí ni pi ịsụkí 'bã létị be ąndiandı. 'Bá rĩ pi rikí útré 'bã drĩgé, sě ũrĩ fi 'bã ẹsị agá ambamba.

6 'Bo Múngú riipi 'bã ĩzãngã nya'bán rĩ pi ẹ ẹsị ũmĩpi rĩ, ịpě Tịtọ ri ímú, Tịtọ vé ícángára ũmĩ 'bã ẹsị rá.

7 'Bã ąyĩkō sĩ Tịtọ vé ícángára sĩ. Tã 'bã ní ąyĩkō sěpi rĩ, Tịtọ ní tã ĩmi ní 'í ẹsị ũmĩzú rĩ ịj ịlũũ 'bã ní rĩ sĩ. Ūlũ 'bã ní tã ĩmi ní rizú mã ĩzãngã 'bãzú rĩ, ązini ẹsị ĩmi ní 'bã rizú mã tã ũsụzú rĩ. Tã 'dĩri sě má ní ąyĩkō ambamba.

8 Kọkọbị má ní sĩ sě ĩmi ní 'dĩri ą sě dô ĩmi ní ĩzãngã ambamba drãąsıyã, má vú nólé, adri ũnjí kuyé. Drĩdrĩ ni, mã ẹsị ọó rá, ą'diātāsıyã á nĩ rá kọkọbị má ní sĩ sě ĩmi ní rĩ sě ĩmi ní ĩzãngã ambamba ĩmĩ ẹsị agá lókıńá be mãdã, 'bo nóni mã ẹsị adri ĩzãngã sĩ ku.

9 Nóni má ũnjí ẹsị agá, adri 'yozú kınĩ, ĩmĩ ẹsị ní ọó rĩ sĩ kuyé, ą'diātāsıyã ẹsị ĩmivé ọópi rĩ ą vudrĩ gé, ĩmi újaki ẹsị rá. Īzãngã ĩmi ní nyaá 'dĩri, Múngú ą'yĩ tã ni nĩ, adri ĩmi ní ũnjí kuyé.

10 Múngú sě dô 'bã rĩ ĩzãngã nyaá, ĩzãngã 'bã rĩ ní nyaá 'dĩri, ịri sě 'bã rĩ ẹsị újã, ịri ịdri 'dáni'dáni rĩ ịsụ rá, ícọ ẹsị 'bã rizú ĩzãngã 'í ní nyaá rĩ ą tã

ũsũzú ku. 'Bo 'bá riípi ìzāngā nyòkú nōri vé rī nyaápi, ẹ̀sì újápì ku rī, ìri drāngará ìjì drī nì gé.

¹¹ Ìmi ndrekí drī ká, ìzāngā Múngú nì sēē ìmi nì 'dīri, sē ìmi rì tã 'o 'dīni: Ìmi úvá be tã múké 'duzú ngazú àyīkō sēzú Múngú nì. Ìmi lēkí lūú 'yozú kínì, ìmi tã ũnjí àkó. Ìmî 'a ve kòkòbì rī à tã sī rá, sē ìmi nì urre, sē ìmi 'bākí ẹ̀sì lēzú ma ndrezú, ìmi 'bākí úvá tã pìrì 'ozú, ìmi lēkí 'bá ũnjīkányā 'oópi rī ìrīṅṅáá. Tã ìmi nì 'oó rī i'da uletere lūzú kínì, ìmi rì tã pìrì 'o.

¹² Tã má nì kòkòbì 'dīri sīzú rī adri 'yozú kínì, 'bá āzi 'o tã ũnjí, dōku 'okí tã ũnjí 'bá āzi rù'bá gá yā 'dīni kuyé. Á sī kòkòbì 'dīri sēē ìmi nì, Múngú ẹ̀ i'da rí ìmi nì kínì, ìmi lēkí 'bá ambamba.

¹³ Tã 'dīri ìmbá 'bá ẹ̀sì ambamba.

Àyīkō gō kpá fií 'bá ẹ̀sì agá àmbúgú Títō nì adrii àyīkō sī rī sī, à'diātāsīyā tã pìrì ìmi nì 'oó rī ìmbá Títō ẹ̀ ẹ̀sì rá.

¹⁴ Drīdrī nì, má íngú ìmivé tã Títō nì rá, tã ándúrú má nì ũlūú Títō nì rī, ìmi 'duki ngaá múké, ìmi sēkí má nì ìzāngā kuyé. 'Bá rikí ándúrú ìmi nì tã áda rī ũlūú, íngúngará má nì ìmivé tã íngúzú ìri nì rī tã áda.

¹⁵ Títō lē ìmi agaá rá, agaápi rá rī, rì tã ìmi nì 'i tì yìzú yìyì 'dāri à tã ígá, āzini tã ìmi nì 'i ẹ̀'yìzú ìnjīngará be rī à tã ígá.

¹⁶ Ma nóni àyīkō sī àmbúgú, à'diātāsīyā tã céré sī, á 'bá ẹ̀sì céré kú ìmi drīgé.

8

Ngá sēngará ẹ̀sì be céré rī

¹ Má édríp̄i má ómvúp̄i, 'bá lēkí ĩmi n̄kí ẹs̄i múké Múngú ní s̄é 'bá Yēsũ ri ẹ'ȳi' 'bá gí, adri' 'bá k̄anis̄a āngũ Mākēdōniyā vé r̄i agá r̄i pi ní r̄i.

² K̄opi ā rikí dō ĩzāngā nyaá, āzini k̄opi ā adriki dō ngá ākó dr̄āās̄iyā, k̄opi rikí ngá s̄é ẹs̄i be céré 'bá Yēsũ ri ẹ'ȳi' 'bá gí r̄i pi ē ĩzā kozú.

³ Á lē lūú ĩmi ní k̄inī, k̄opi s̄ekí ngá k̄opi ní ícó s̄é r̄i pi rá, k̄opi s̄ekí āndō be. Ngá k̄opi ní s̄é 'd̄i' 'bée, tā ni íb̄i íngá k̄opi ē ẹs̄i agá.

⁴ K̄opi mākí 'bā úvá be céré k̄inī, ĩ lēkí mūfēngā soó s̄é 'bá Yēsũ ri ẹ'ȳi' 'bá gí, adri' 'bá ngá ākó k̄ur̄u Yēr̄us̄alémā vé r̄i agá r̄i pi ní ĩndī.

⁵ Mūfēngā k̄opi ní s̄é r̄i, k̄opi s̄ekí ẹs̄i be céré, aga 'bá ní lēé r̄i rá. Dr̄idr̄i ni, k̄opi s̄ekí ĩvé r̄u' 'bá tā 'ozú Úpí ní, āzini tā 'ozú 'bá ní, s̄u Múngú ní lēé r̄i t̄in̄i.

⁶ T̄it̄o í' 'dó ándúrú mūfēngā r̄i ā songará ā tā ũlūú ĩmi ní dr̄idr̄i n̄i, kuru 'bá mākí ĩri, ā újá 'i ḡoó muṣ̄ ẹz̄i ĩmi ní mūfēngā sozú ẹs̄i múké s̄i r̄i deé.

⁷ Tā ĩmi ní 'oó r̄i ndē 'bá ụr̄uk̄o' 'bée vé r̄i rá. ĩmivé ẹ'ȳingará āmbúgú, tā ĩmi ní rií átá r̄i pi múké, ĩmi úm̄i be, ĩmi úvá be tā Múngú vé r̄i 'ozú, ĩmi lēkí 'bā ambamba. Nóni mūfēngā ĩmi ní lēé s̄é r̄i, lē ĩmi s̄ekí ẹs̄i múké s̄i, ā ndē 'bá ụr̄uk̄o vé r̄i rá.

⁸ Tā má ní 'yoó ĩmi ní 'd̄iri, adri 'yozú k̄inī ma ri m̄i ĩmi ní ũkp̄o s̄i yā 'd̄ini ku. Á lē n̄i ádarú dō lēngará ĩm̄i ẹs̄i agá r̄i, s̄u 'bá ụr̄uk̄o mūfēngā so' 'bá úvá s̄i r̄i pi vé r̄i t̄in̄i.

⁹ ĩmi n̄kí rá 'bávé Úpí Yēsũ Kúrísítō vé ẹs̄i múké, ā adri dō ngá be ambamba dr̄āās̄iyā, ĩmi

tã sī, gō adrií ngá ãkó,* ã sē rí ãmi adrikí rí ngá be ambamba.

¹⁰ Tã má ní lēé lūú ãmi ímbázú rĩ, ĩri 'dĩ, lē ãmi 'dúkí tã rĩ ngaá, sũ ãmi ní ngaá ílí ájée rĩ agá rĩ tĩnĩ. Ílí ájée rĩ sī, ãmi kínĩ, ãmi lēkí í'dó ngá rĩ sēé drĩdrĩ nĩ, ádarú ãmi í'dókí sēé drĩdrĩ rá.

¹¹ 'Bo nóni lē ãmi útúkí ãmi ngá sēé, sũ ãmi ní í'dó sēé drĩdrĩ rĩ tĩnĩ, lē ãmi sēkí sũ ãmĩ éşĩ ní ũşũú lēé sēé rĩ tĩnĩ.

¹² Fēfē ãmi ní lēé sēé rĩ, tã ni íbí dō íngá ãmĩ éşĩ agá, ĩri múké. Ngá índrépi ãmi drĩgé rĩ, lē ãmi ũşũkí sēé sũ ãmĩ éşĩ ní lēé sēé rĩ tĩnĩ, dō ãmi drĩgé 'dãáyo ká.

¹³ Tã má ní 'yoó 'dĩri vé ífífí, adri 'yozú kínĩ, ãmi sēkí 'bá ʊrʊkʊ ní ngá, ãmi ã adrikí ngá ãkó yã 'dĩni ku, lē ãmi adrikí ngá be, sũ 'bá ʊrʊkʊ'bee vé rĩ tĩnĩ.

¹⁴ Nóni ãmi ngá be tré, ãmi ícó 'bá ngá ãkó rĩ pi ē ĩzã ko ãní rá. Vúlé 'dĩí, ngá de dō ãmi drĩgé sī gí, kʊpi gō ãmi ĩzã ko nĩ. ĩmi 'okí dō sũ 'dĩri tĩnĩ, ãmi ímũ ngá ãlē ãmi ãsámvú gé sī trũ,

¹⁵ sũ Búkũ Múngú vé rĩ ní 'yoó rĩ tĩnĩ, “Bá ãnyãngã rĩ ĩkũnãapi ãmbúgú rĩ, ĩmbítã ni ku 'i kuyé, 'bá ãnyãngã rĩ ĩkũnãapi mädãnjã rĩ, ĩrivé ãnyãngã ca ĩri ní rá.”

Pěkí Tĩtõ ri mụú Kōrínítõ gá.

* **8:9** 8:9 Ā adri dō ngá be ambamba drããşiyã, ĩmi tã sī, gō adrií ngá ãkó: Yēsũ ri ngá be ambamba 'bũ gé 'dãá, ku ívé adringará múké 'bũ gé 'dãá rĩ, ímũ adrií vũ drĩgé nõgó 'bá áda rú, nya ĩzãngã ĩmi tã sī, ĩmi ĩşũkí rí tã múké agaápi rá ni bēnĩ. **8:15** 8:15 Wũngará 16:18

16 Á sē Múngú ní òwō'dífô, ìri ní Títô ní úvá sēé ẹ̀sì 'bázú ìmi drìgè, sù má ní ẹ̀sì 'bǎǎ ìmi drìgè rī tìni rī sī.

17 'Bá kǎ 'yoó Títô ǎ mù ìmi ndreé, ǎ'yī kīnī, 'i mù rá. Ìrivé mungárá ìmi vúgá 'dīlé rī, 'bǎ tǎ ni kú 'í ẹ̀sì agá ìnógòsì.

18 'Bá lēkí 'bá ǎzi Yésù ri ẹ̀'yǐpi gí ni pēé mužú Títô be ìmi vúgá 'dīlé. 'Bá 'dīri 'bá kǎnísǎ vé rī pi ǎrěvú céré ìngúkí ìri kīnī, ìri 'bá rīipi ẹ̀'dúkò múké rī ùlùúpi ni.

19 'Bá kǎnísǎ vé rī pi ìpēkí ìri nī, ǎ mù rí 'bá be trú, 'bǎ jìkí rí mǔfēngǎ ì ní sēé rī pi mužú Yērúsǎlémǎ gá 'dǎlé. Ngá ì ní soó 'dīri, ì Úpí ǎ rú ìngú ǎnì, ìri lū 'yozú kīnī, 'bá 'bǎkí ẹ̀sì rizú 'bá ngá ǎkó rī pi ẹ̀ ìzǎ kozú.

20 Tǎ kòpi ní mužú trú rī, 'bá ǎzi ẹ̀ ìmú rí ùnjò ẹ̀lì mǔfēngǎ ìmi ní soó tǎ ni ìngápi ìmì ẹ̀sì agá 'dīri vé tǎ sī ku.

21 'Bo 'bá lēkí tǎ pìrì 'oó Úpí Múngú ẹ̀ndrẹ̀tì gé, 'bá céré ǎ nǐkí rí 'yozú kīnī, 'bǎ ri tǎ pìrì 'o.

22 'Bá lēkí kpá 'bá ǎzi pēé Títô pi rù'bá gá 'bá ì ní ìpēé drìdrì 'dǎri be, kòpi ǎ mụkí rí ì be trú. 'Bá 'dīri, 'bá ǎ'yīkí ìrivé tǎ rá. Ádarú 'bá 'dīri, 'bá nǐkí ìrivé tǎ ǎmá vú be kǎrǎkǎrǎ lūzú kīnī, ìri 'bá lēpi ìzǎ kòpi ni. Nóni ngá ìri ní lēé sēé ìzǎ kozú rī aga ǎndúrú ìri ní sēé drìdrì rī rá, ǎ'diǎtǎsīyǎ 'bǎ ìvé ẹ̀sì céré kuú ìmi drìgè.

23 Títô ri má ọ̀gúpì, 'bǎ ri ẹ̀zì nga ìri be trú ìmi ìzǎ kozú. 'Bá ẹ̀drìpìjì 'dī'bée, 'bá kǎnísǎ vé rī pi pēkí kòpi mužú nī, kòpi ri Kúrísítò ri ìngú.

24 Kúru lē ìmi i'dakí ìmivé lēngárá kòpi ní, 'bá kǎnísǎ vé rī pi ǎ nǐkí rí ǎmá 'yozú kīnī, tǎ 'bá ní

rizú ĩmi íngúzú rĩ, ĩri tã áda.

9

Sokí mũfēngā j̄j̄ Ȳr̄úsālēmā gá

¹ Ícó ku má ní k̄òk̄òb̄í s̄ízú s̄ézú ĩmi ní mũfēngā ĩmi ní l̄éé soó j̄j̄ mužú Ȳr̄úsālēmā gá 'bá Múngú vé rĩ pi ē ĩzā kozú rĩ ā tã s̄ĩ,

² ā'diātās̄iyā á n̄ĩ rá ĩmi úvá be l̄ézú ngá s̄ézú ĩzā kozú. ĩmi 'bá adri'bá āngū Ākáyā vé rĩ agá rĩ pi, má íngú ĩmi āní rá, á lū tã ĩmi ní ĩmi útúzá caá ílí ālu l̄ézú ngá s̄ézú 'bá Mākēdōn̄iyā gá rĩ pi ní rá. Úvá ĩmi ní 'bāá ngá s̄ézú 'd̄ĩri, s̄ē k̄òpi ní úvá ngá s̄ézú.

³ Tã má ní l̄ézú T̄t̄t̄o ri p̄ézú mužú 'bá ĩr̄ĩ be ĩmi vú 'd̄il̄é rĩ, á l̄ē ĩmi sokí mũfēngā rĩ kú ĩn̄oḡos̄ĩ r̄ií k̄òpi t̄éé, s̄ũ má ní ẹz̄ií ĩmi ní rĩ t̄iñi. 'D̄ĩri lū 'yozú k̄in̄ĩ, tã 'bá ní ĩmi íngúzú rĩ adri ùnj̄o ku.

⁴ 'Bá Ȳes̄ũ ri ẹ'ȳĩ' 'bá gí āngū Mākēdōn̄iyā vé rĩ agá rĩ pi ē ím̄uk̄í té d̄o má vú s̄ĩ ĩnd̄ĩ, k̄òpi ĩs̄úk̄í té d̄o ĩmi sokí mũfēngā rĩ ĩn̄oḡos̄ĩ gí kuyé, ĩs̄úzú á lū ĩmi ní gí, ma té dr̄ĩnj̄á ĩs̄ú rá, 'bo ĩmi t̄ē dr̄ĩnj̄á ĩs̄ú ambamba.

⁵ Kúru má ũs̄ũ, á l̄ē T̄t̄t̄o ri p̄éé 'bá ur̄uk̄o' 'bée be mužú ĩmi vúgá 'd̄il̄é, k̄òpi ā m̄uk̄í rí ĩs̄ú mũfēngā ĩmi ní ā'ȳĩ s̄éé rĩ, ĩmi sokí kú ĩn̄oḡos̄ĩ gí. Mũfēngā ĩmi ní l̄éé s̄éé rĩ, l̄ē tã ni ē íngá ĩm̄ĩ ẹs̄ĩ agá, adri 'yozú k̄in̄ĩ, ĩ tã ni lū ĩmi ní ũkp̄o s̄ĩ 'd̄ini ku.

Úri ĩ ní r̄ií āmbúgú rĩ

⁶ ĩmi ndrekí tã 'd̄ĩri múké, "'Bá ọmvú 'āápi k̄in̄ik̄in̄ij̄á rĩ, ĩri ānyāngā ni ĩs̄ú k̄in̄ik̄in̄ij̄á,

'bá ọmṣú 'áápi ǎmbúgú rĩ, ĩri ǎnyǎngǎ ni ịsú ǎmbúgú.”

⁷ 'Bá lěépi ngá sěépi rĩ, tǎ ni ẽ íbí íngá ẹsị ni gé, mi dō ri ngá sě, lě mí sě ẹsị be céré, adri 'yozú kínĩ ĩ mĩ mí ní ũkpō sī 'díní ku. Múngú lě 'bá ngá sěépi ẹsị be céré rĩ lělě.

⁸ Múngú ri ẹsị be múké, ngá ĩmi lěé rĩ pi ǎrěvú céré, ĩri sě ĩmi ní rá, ĩmi adri ngá be ambamba, ĩmi ícọ sě 'bá ụrụkọ'bée ẽ ĩzǎ kozú rá,

⁹ sũ Búkũ Múngú vé rĩ ní 'yoó rĩ tịnị,
“Múngú ri ngá sě 'bá ngá ǎkọ rĩ pi ní, sũ ẹsị ni ní lěé rĩ tịnị,

ĩri tǎ 'o mụzú pịrị ụdũ ǎkọ.”

¹⁰ Múngú ri 'bá ọmṣú 'ǎ'bá rĩ pi ní úri awa nĩ, ĩri 'bá rĩ pi ní ǎnyǎngǎ awa nĩ. ĩri ĩmi ní úri saása ni sěé nĩ, ĩri sě ĩmivé ngá ri va va, ĩmi ngá sě ambamba 'bá ngá ǎkọ rĩ pi ní.

¹¹ Ádarú Múngú ri ĩmi ní ǎ'bú sě lẹtị be ǎndiǎndí, ĩmi sěkí rí ngá 'bá rĩ pi ní ẹsị be céré. ĩmi sěkí dō ĩmivé ngá 'bá ngá ǎkọ rĩ pi ní, ĩri sě kọpi ọwọ'difọ sě Múngú ní.

¹² Ngá ĩmi ní sěé 'bá Múngú vé adri'bá ngá ǎkọ rĩ pi ní 'dĩ'bée, ĩmi sěkí ẹsị be céré agaá rá, ĩri sě 'bá kárakará pi ímụ Múngú ní ọwọ'difọ sě.

¹³ 'Bá rĩ pi ímụ Múngú ri íngú ngá ĩmi ní sěé 'dĩ'bée sī. Ngá ĩmi ní sěé kọpi ní 'dĩ'bée, ĩri lū kínĩ, ĩmi ẹ'yíkí ụ'dụkọ múké Kúrísitō vé rĩ ǎ tǎ 'dụụ ngaá rá.

¹⁴ Kọpi Múngú ri zị ĩmi ní ẹsị be céré, Múngú ní ĩmi ní ẹsị múké sěé ĩ ĩzǎ kozú rĩ sī.

15 Ōwō'dĩfō Múngú ní, ìri ní ívé Mv́á sēé fēfē rú tã be ãmbúgú ãmbúgú rĩ sī. Tã 'bá ní rií átá ìrivé tã sī 'dĩri, tã ni aga rá.

10

Páũlũ átá ívé ẹ̀zị ã tã

1 Ma Páũlũ 'i, á mã ìmi Kúrísítō ẹ̀sì be múké ãzini tã be mǎdǎ rĩ ã rụ sī. Ìmi ỳsũkí kínĩ, má ní adringára gá ìmi ǎsámvú gé, ma rì 'o ỳrĩ sī, má kǎdō fũũ ìmí rụ'bá gá sī rára rú, ma íbì adri ỳrĩ ǎkó ndō.

2 'Bá ụrụkọ'bée 'yokí ùnjō sī kínĩ, 'bá rì tã 'o sũ 'bá Múngú rì nĩ'bá kuyé rĩ pi tịnì, sē má átá kọpi drĩgé ụkpō sī. 'Bo má kǎdō caá ìmi vúgá 'dílé, lē ìmi 'okí tã múké, mã átá rí ìmi drĩgé ụkpō sī sũ má ní átá 'bá tã ùnjí 'o'bá rĩ pi drĩgé rĩ tịnì ku.

3 'Bá rikí dō adrií nyọọkú drĩgé nōgó drǎáǎsīyǎ, 'bá 'dìkí ẹ̀dì sũ 'bá nyọọkú drĩgé rĩ pi ní rií 'dị rĩ tịnì ku.

4 Ngá ẹ̀dì vé 'bá ní rizú ẹ̀dì 'dizú ari'ba Múngú vé rĩ pi ndēzú ǎní nō'bée, adri ngá 'bá nyọọkú nōri drĩgé rĩ pi ní rizú ẹ̀dì 'dizú rĩ pi kuyé, 'bá rì ụkpō Múngú vé rĩ áyú rizú ẹ̀dì 'dizú ari'ba Múngú vé rĩ pi ã ụkpō ndēzú ǎní.

5 'Bá lēkí ǎfú, ǎzini ǎgátá riipi létì Múngú rì nǎzú rĩ ugaápi rĩ izaá 'dĩsī rá, 'bá lēkí 'bá yĩkí be 'dínì 'dĩ'bée ã újákí ìvé yĩkí, kọpi ã 'dúkí rí tã Kúrísítō vé rĩ ngaá.

6 Lē ìmi 'dúkí tã Kúrísítō vé rĩ ngaá ẹ̀sì be céré, ǎ'diátǎsīyǎ 'bá Kúrísítō vé tã 'du'bá nga'bá ku rĩ pi, 'bá kọpi ìrĩnǎ rá.

⁷ Īmi ri 'bá rĩ ndre rụ' 'bá gá kínĩ, ĩri 'bá Kúrísítō vé ni. Īmi 'yokí dō kínĩ, ĩmi ádarú 'bá Kúrísítō vé ni, lē ĩmi nĩkí 'yozú kínĩ, 'bâ ádarú 'bá Kúrísítō vé ni, sũ ĩmi tịni.

⁸ Ma dō ri ma íngú ũkpō Úpí Yēsũ ní sēé má ní rĩ sĩ ambamba drããsiyã, ũkpō 'dĩri, ĩri sē ĩmi pá tu ĩmivé ẹ'yĩngára agá ũkpó ũkpó, ĩmivé ẹ'yĩngára gō ísị vúlé ku. Āní sē má adri drĩnjá sĩ ku.

⁹ Kọkọbị má ní sĩ sēé ĩmi ní rĩ pi, á lē ã sē ĩmi ní ụrị ku.

¹⁰ Īmi ãsámvú gé, 'bá ụrụkọ ri 'yo, “Kọkọbị Páũlũ ní sĩ rĩ pi agá, sĩ tã 'a ni gé 'dãã ũkpó ũkpó, ũkpō ni ambamba. 'Bo rụ' 'bá gálésĩ, Páũlũ ri ũkpō ãkó, ĩrivé tã átá rĩ pi ẹzị ãkó.”

¹¹ 'Bá 'dĩni 'dĩ' bée ã nĩkí á má múké 'yozú kínĩ, á ca dō ĩmi vúgá 'dĩlé gí, ma tã rĩ 'o sũ má ní sĩ sēé ĩmi ní kọkọbị agá ãngũ vùrá gálésĩ rĩ tịni.

¹² 'Bá ụrụkọ' bée ri ĩ íngú 'dĩgé kínĩ, ĩ ndēkí tã sĩ cére nĩ, 'bo 'bá ícókí 'bâ íngú sũ kọpi ní rií ĩ íngú rĩ tịni ku.

¹³ 'Bo 'bá íngúkí 'bâ ũkpō ĩ ní sēé 'bá ní kuyé rĩ sĩ ku, 'bá lēkí 'bâ íngú ẹzị Múngú ní sēé 'bá ní, 'bá ní rií ngaá rĩ sĩ. Ẹzị 'bá ní ngaá rĩ, 'bâ ãlē ĩmi be trụ ãlu.

¹⁴ 'Bá lēkí 'bâ íngú mụzú bãdãrú ku, ã'diãtãsiyã 'bá íjíkí ándúrú ụ'dụkọ múké Kúrísítō vé rĩ ũlũú ĩmi ní rá.

¹⁵ Lē 'bâ íngúkí 'bâ tã 'bá ụrụkọ' bée ní 'oó rĩ sĩ ku. 'Bá 'bãkí 'bâ ẹsị agá 'dãlé 'yozú kínĩ, ĩmi dō ũkpó ũkpó ĩmivé ẹ'yĩngára agá, ĩri sē ẹzị 'bávé ĩmi ãsámvú gé rĩ, ĩri mba mụzú drĩdrĩ.

16 Kúru 'bâ ícò ụ'dụkọ múké rĩ jì mụ ùlũ àngũ ìmi gārā gá sī rárá rú, 'bá āzi ní drī mụ ẹzị ngáá 'a ní gé kuyé rĩ agá.

17 Búkũ Múngú vé rĩ kīnī, “'Bá rĩ lē dō 'i íngú, lē ẹ íngú 'i tã Úpí ní 'oó 'í ní rĩ sī.”

18 'Bá 'yoópi kínī 'i 'bá múké rĩ, ìrivé tã 'yoó 'dīri ẹzị àkó. Ngá múké rĩ, lē Úpí Yẹsụ Kúrísítō ã 'yo ìrivé tã kínī, ìri 'bá múké nī.

11

Páulũ pi 'bá áyúáyũ ùnjó rú rĩ pi be

1 Ma dō ri átángá azakaza vé ni átá, lē ìmi 'bākí bī rizú tã má ní rií átá rĩ yìzú ẹsị be mādā. Lē ìmi 'bākí bī tã rĩ yìzú.

2 Á 'bā ìmivé tã má ẹsị agá àmbúgú, sũ Múngú ní ìmivé tã 'bāá àmbúgú 'í ẹsị agá rĩ tịni. Á lē ìmi ã'yī sēe jeé Kúrísítō ní, sũ ì ní mvá ùkúná kácáná rú ni ã'yī sēe jeé ágò àlu ní rĩ tịni.

3 'Bo ma ụrị sī, ã'diātāsīyā 'bá ụrụkọ'bee ímụ ìmī mị ù'bā, sē ìmivé yīkī ri 'i újá ícá ùnjí, sũ ìnī ní Évā* ẹ mị ù'bāá rĩ tịni, sē ìmi Kúrísítō ri gā sī.

4 'Bá ùlũkí ìmi ní tã Yẹsụ vé rĩ gí, Índrī Uleter rĩ ású ìmi rá, ìmi ẹ'yīkí ụ'dụkọ 'bá ní ùlũú rĩ múké. 'Bo 'bá āzi ímụ tã Yẹsụ vé rĩ újá ùlũú ìmi ní ù'dũ be túngú, ìmi ã'yīkí nóni índrī túngú ni vé tã, ìmi gākí ụ'dụkọ múké 'bá ní ándúrú ùlũú ìmi ní drīdrī 'dāri sī.

10:17 10:17 Yērēmīyā 9:24 * **11:3** 11:3 Évā: Évā ri ùkú Múngú ní 'dó gbí drīdrī rĩ. Ìri ẹndrēpī 'bá vū drīgé rĩ pi vé ni céré. Ìnī ù'bā Évā ẹ mị, nya pẹtī ã ù'a Múngú ní 'yoó ã nyakí ku ri. 'Í lā 'dóngará 3:1-19.

⁵ 'Bá áyúâyũ ũnjó rú 'yo'bá kínĩ, ĩ ndĕkí 'bá rĩ pi tā sī céré nĩ 'dĩ'bée, ẹ̀zị má ní ngaá rĩ ndĕ kòpívé rĩ rá.

⁶ Átángá má ní ríí átá rĩ índré sũ 'bá ĩ ní ímbá kuyé ni tịnị, 'bo á nĩ tā ambamba. 'Bá ũlũkí ĩmi ní tā rĩ pi ǎrĕvú céré uletere.

⁷ Á 'o ũnjí má ní ma 'bǎzú kú mǎdǎ ĩmi ĩnjĩzú rizú ú'dúkọ múké Múngú vé rĩ ũlũzú ĩmi ní kána?

⁸ Má ní rizú ẹ̀zị ngazú ĩmi ǎsámvú gé rĩ gé, má u'dụ mǔfĕngǎ 'bá kǎnísǎ ụrụkọ'bée agá rĩ pi vúgá ẹ̀zị rĩ ngazú ǎnị.

⁹ Lókí má ní adrizú ĩmi be trú rĩ gé, mâ adri dō ngá ǎkó drǎǎsĩyǎ, á zị ngá ĩmi tị gé ǎlunǎni kuyé, ǎ'diǎtǎsĩyǎ 'bá Yĕsũ ri ẹ̀'yĩ'bá gí ímú'bá ǎngũ Mǎkĕdōniyǎ vé rĩ gélésĩla rĩ pi sĕkí má ní ngá ma ndĕ'bá rĩ pi nĩ, á gō ngá ǎzi zị ĩmi tị gé dī ĩ ku.

¹⁰ Áda ádarú Kúrísítō vé tā áda rĩ ní adrií má ẹ̀sị agá anigé rĩ sī, 'bá ǎzi ǎngũ ǎkáyǎ vé rĩ† agá 'dígé ícọpi 'yoópi kínĩ, mâ íngú ma tā 'dĩri sī ku 'dĩni 'dǎáyo.

¹¹ Adri 'yozú kínĩ, á lĕ ĩmi ku 'dĩni kuyé, Múngú nĩ rá, á lĕ ĩmi lĕlĕ.

¹² Á lĕ tā rĩ 'oó mụzú sũ má ní ríí 'oó nĵĩ rĩ tịnị, ǎ uga rí 'bá rí'bá ĩ íngú'bá 'yo'bá kínĩ ĩ rí ẹ̀zị nga sũ 'bá tịnị 'dĩ'bée vé ẹ̀zị ǎ ngangará rá.

¹³ 'Bá áyúâyũ ũnjó rú 'dĩ'bée, kòpi 'bá ũnjó rú ni pi, kòpi rí ẹ̀zị nga ũnjō sī, kòpi 'dúkí ĩ 'bǎá kuú Kúrísítō vé 'bá áyúâyũ ni pi rú.

† 11:10 11:10 ǎngũ ǎkáyǎ vé rĩ: Kūrj Kōrínítō vé rĩ ĩri ǎngũ ǎkáyǎ vé rĩ agá.

14 'Bo mâ ẹsị tĩ tã 'dĩri sĩ ãluḡáni kuyé! ã'diātāsīyā Sātánā 'du 'i 'bǎá sũ mǎlǎyíkǎ ũtũḡá vé rĩ tĩḡi.

15 Sātánā vé ǎtí'ǎá rĩ pi ǎ 'dukí dō ĩ 'bǎá 'ǎá tã 'o'ǎá pĩri ni pi tĩḡi drǎǎāsīyǎ, tã 'dĩri sē mâ ẹsị tĩ ǎní ãluḡáni ku. Ẹdũ ni gé, ĩ imũ kōpi ĩrĩḡǎ tã ũḡjĩ kōpi ní 'oó rĩ sĩ rá.

Páũlũ íngú 'i ĩzǎḡǎ 'í ní nyaá rĩ sĩ

16 Á lē ẹnḡi 'yoó ĩmi ní dǎi, 'ǎá ǎzi ǎ ũsũ 'yozú kĩnĩ, ma azakaza rú 'dĩni ku. ĩmi ũsũkí dō kĩnĩ, ma azakaza rú, ǎ adri sũ ĩmi ní 'yoó ma azakaza rú rĩ tĩḡi, mâ íngú rí ma íngúḡũ.

17 Ádarú tã má ní ǎtá 'dĩri adri 'yozú kĩnĩ, tã Úpí ní lēé mâ ǎtá ri kuyé, íngúḡǎrá má ní ma íngúzú 'dĩri, ĩri lũ kĩnĩ, ma ri ǎtá sũ 'ǎá azakaza rú ni tĩḡi.

18 'ǎá Ẹrukō'bée dō ri ĩ íngú tã ĩ ní ngaá rĩ sĩ, ma kpá ma íngú sũ kōpi tĩḡi.

19 ĩmi ũsũkí kĩnĩ, ĩmi nĩkí tã rá, 'bo ĩmi ri 'ǎá azakaza rú ni pi vé tã yĩ.

20 ĩmi ri sē 'ǎá rĩ pi ri ĩmi 'bǎ ǎmá sũ túḡḡrĩ tĩḡi, kōpi ri ĩmivé ngá ali ĩmi dríḡé sĩ, kōpi ri ĩmivé ngá ali ĩmi dríḡé sĩ mĩ mbamba sĩ, kōpi ri ĩ íngú, 'bo kōpi ri ĩmi ide.

21 Má ǎ'yĩ rá, tã ĩ ní 'oó 'dĩ'bée tĩḡi 'dĩri, ĩri drĩḡǎ sē! Tã 'dĩni 'dĩ'bée ndē 'bǎ ũkpō rá.

Ma nóni ri ǎtá sũ 'ǎá azakaza rú ni tĩḡi, kōpi dō ri ĩ íngú, ma kpá ma íngú rá.

22 Kōpi kĩnĩ dō ĩvé sũrũ Ĕbérē, ma kpá Ĕbérēḡú, kōpi kĩnĩ dō ĩvé sũrũ Ĩsērélē, ma kpá

Īsērélēgú, kōpi kínī dō ĩ úyú Ābūrámā‡ vé ni, ma kpá úyú Ābūrámā vé ni.

²³ Kōpi kínī 'dīri ĩ nyo ri ẹzị nga Kúrísítō ní? Á nī rá, ma ri átá sụ 'bá drị be ábápi gí ni tịni. Á nga ẹzị Kúrísítō ní ũkpō sī kōpivé rī ndēé rá, rikí ma ũ'yĩ jó ĩ ní rizú āngū ũ'yĩzú rī agá vú be kárákará, rikí ma ũgbáá ũnji ũnji vú be kárákará, á nya ĩzāngā drādrā ẹ tị ịsụ vú be kárákará.

²⁴ Yāhūdī rī pi ũgbākí ma zāá lā'bú ĩ ní údé āngū ũgbázú ni sī caá vú be tōwú, vú ālu ālu kōpi rikí ma ũgbáá caá pūkú na drị ni úrōmī.

²⁵ Ūgalaku Rómā vé rī pi ũgbākí ma kẹlíná sī caá vú na, mávé ari'ba rī pi úvíkí ma írā sī, kúlúmgbā āndiāndí na má ní rizú ẹcízú rī pi rikí ĩ ũsī írā rú'bá gá, āní sē kōpi rikí ũtī yī ā ndúgé, sē má adri yī tafu rī agá 'dāá ịni be rá, ụtú nji.

²⁶ Ẹcī má ní tuú muú rará rú vú be kárákará 'dī'bée agá, má ẹ'dípáa Yāhūdī rī pi, 'bá adri'bá Yāhūdī rú ku rī pi be, kōpi sēkí má ní ĩzāngā ambamba, má ịsụ ĩzāngā 'bá ri'ba āngū ali'ba rī pi dríge, āzini á nya ĩzāngā yī āmbúgú dīpi dīdī rī agá 'dālé. Kūrú rī pi agásī, āngū ā'wí cínyáfā rú rī pi agásī, yī bālālā rī pi agásī, 'bá 'yo'ba kínī, ĩ nīkí Úpí Yésú ri gí 'dī'bée dríge, á nya ĩzāngā ambamba.

²⁷ Má ũ'bī ẹzị ngaá tā ũkpó ũkpó ni pi agásī,

‡ **11:22** 11:22 Ābūrámā: Múngú zị Ābūrámā ri kínī, ā ku ívé 'bá 'bẹtị ásámvú gé rī pi, ā ku ívé āngū, ā 'de muú āngū āzi ú'di ni gé. Ābūrámā ri ẹ'bipi Yāhūdī rī pi vé rī, tiki ịri ilí élifū ālu mụdụrūlū ārō (1,800) gé, ịsụ tiki drī Yésú ri kuyé. 'Í lā Í'dóngará 12-25.

inĩná kárakará á ko ú'dú kuyé. Má adri ěbírí sī, yĩí úvá ndě ma, ngá má ní nyaanya ni 'dǎáyo. Īgbē fū ma ambamba, bōngó má ní suú sēpi má rú'ba ní kozú ni 'dǎáyo.

²⁸ Īzāngā má ní rií nyaá kárakará 'dĩ'bée agá, ú'dú ālu ālu, 'bá Yēsū ri ě'yĩ'ba gí vūrā āndiāndí agásĩ rĩ pi vé tā ri fií má ěsĩ agá, sē á ri kōpi ā tā ũsũú.

²⁹ 'Bá rĩ dō ũkpō ākó, ma ĩrivé tā 'du 'bā má ěsĩ agá tā āmbúgú rú. 'Bá āzi úbé dō 'bá ụrụkọ 'deé ũnjĩkānyā agá, ĩri sē mā ěsĩ ri veve.

³⁰ Ma dō ma íngú, ma ri ma íngú má ní adrii ũkpō ākó rĩ sī.

³¹ Múngú 'bávé Úpí Yēsū Kúrísítō vé Ẹtẹpi nĩ tā má ní rií átá 'dĩ'bée rá, adri ũnjō ku, ě íngúkí Múngú ri mužú nyonyo.

³² Lókí má ní adrizú kūrú Dāmāsékē vé rĩ agá 'dǎlé rĩ gé, gávānā adriipi 'bāgú Ārétā ā pǎlé gá rĩ 'bā āngáráwá rĩ pi rií kẹtẹ kání vé rĩ pi ũtée, kōpi ā rúkí rí ma.

³³ 'Bo 'bá ụrụkọ kokí mā ĩzā, 'dukí ma suú wūrũgũ agá, kōpi sukí ma kūrú rĩ vé kání rĩ vé úlē gá sī mužú vūgá 'dǎá, má ápá mā náké.

12

Yēsū i'da tā Páulū ní ĩndrĩlĩkĩ agá

¹ Ma ma íngú mužú íngúngũ, á nĩ rá íngúngárá má ní ma íngúzú 'dĩri, ngá āzi má ní ícọ ĩsú 'a ni gé 'dǎáyo, 'bo ma ma íngú mužú ĩndrĩlĩkĩ, āzini tā Úpí Yēsū ní i'daá má ní rĩ sī mužú drĩgélé.

2 Ma Páulũ 'i, má ẽ'yĩ Kúrísitō ri gí, ìndrĩlĩkĩ agá, 'dukí ma jíjĩ mujú adrii vŭrã Múngú vé 'bũ gé 'dãlé rĩ agá, vŭdrĩ ni 'du nóni caá ílí mŭdrĩ drĩ ni su. Ĩ ní ma 'duzú mŭzú rĩ gé, 'dukí dō ma mŭzú mâ rŭ'bá be 'bõrõ yã, dō 'dukí mâ ìndrĩ mŭzú yã, á nĩ kuyé, Múngú nĩ ìngá nĩ.

3 'Dukí dō ma mŭzú mâ rŭ'bá be 'bõrõ yã, dō 'dukí mávé ìndrĩ mŭzú áyu yã, Múngú nĩ ìngá nĩ.

4 'Dukí ma mŭzú vŭrã Múngú ní adrizú rĩ gé, á ca mujú tã ũnyĩ be ambamba ĩ ní ícõ tã ni ũlũũ bã ku ni yĩjĩ.

5 Ma ri ma ìngú tã 'dãri sĩ, adri 'yozú kìnĩ, ma ri mâ ngúlúpĩ ìngú yã 'dĩni ku, tã má ní ícõ ma ìngúzú rĩ, ĩri 'yéná tã má ní adrii ũkpõ ãkõ rĩ sĩ.

6 Mã ìngú dō ma ìngúngũ drããsĩyã, má ícõ adrii azakaza rú ku. Ma tã áda rĩ átá mŭzú áyu. 'Bo á lē riĩ átá mŭzú bãdãrú ku, 'bá ãzi ã ũsũ rĩ 'yozú kìnĩ, tã má ní 'oó, ãzini má ní átá rĩ, á ndē tã sĩ nĩ 'dĩni ku.

7 Ma nóni ri mâ ẽsĩ 'bã rizú tã ãyãzú ãyãyã má ní ndreé 'dãri ã tã ũsũzú. Ĩpēkĩ Sātãnã vé ìndrĩ ũnjĩ áyũãyũ ni ímũ má ní ìzãngã sēē ũnjĩ ũnjĩ, mã ìngú rĩ ma ãní ku.

8 Á mã Úpĩ Yēsũ ri caá vú be na, ã 'du ìzãngã má ní riĩ nyaá rĩ mã rŭ'bá gá sĩ rá.

9 'Bo ĩri ní újázú má ní kìnĩ, “Ngá 'yéná mí ní lēé rĩ, ĩri ẽsĩ múké mávé rĩ. Mi dō ũkpõ ãkõ, mávé ũkpõ ri ẽzĩ nga mĩ rŭ'bá gá rá.” Kúru má ní adrii ũkpõ ãkõ rĩ sĩ, ma ãní ãyĩkõ sĩ, ma ma ìngúngũ, Kúrísitō ã sē rĩ má ní ũkpõ bēnĩ.

10 Mã adri dō ũkpõ ãkõ, ã rikí dō ma u'daá, mã

nya dō īzāngā, ā ọcũkí dō ma ũnjí ũnjí, āzini má ri dō tā ẹnjĩẹnjĩ 'duú drááāsīyā, á nĩ rá, ĩri múké Kúrísítō vé tā sī. Ma dō ũkpō ākó, Kúrísítō ri má ní ũkpō sē rá.

Páũlũ 'bā ẹsị 'bá Yẹsũ ri ẹ'yị' bá gí Kōrínítō agá rĩ pi drĩgẹ

¹¹ Má índré sũ 'bá azakaza rú ni tĩnị, ĩmi sēkí ma índré azakaza rú nĩ. ĩmi té kōdò ícọ ẹzị má ní ngáá múké rĩ vé tā átá nĩ. 'Bá áyúáyũ ũnjó rú 'yo' bá kínĩ, ĩ ndēkí 'bá rĩ pi tā sī céré nĩ 'dĩ' bée, ẹzị má ní ngáá rĩ ndē kọpivé rĩ rá.

¹² Má ní rizú ẹzị ngazú ĩmi āsámvú gé rĩ gé, á 'bā ẹsị mādā ẹzị ngazú ũkpō sī, á 'o tā āyázú āyāyā ni pi, āzini tā ambugu ambugu índré' bá índréndrē ni pi. Tā má ní 'oó ũ'dũ be túngú túngú 'dĩ' bée, ĩri mávé ẹzị má ní ngáá adrizú Yẹsũ vé 'bá áyúáyũ ni rú rĩ vé tā lũ nĩ.

¹³ Ngá má ní 'oó 'bá kánísā vé rĩ pi ā ụrụkọ ní rá, má ní 'oó ĩmi ní kuyé rĩ ā'di? Ngá má ní 'oó kuyé rĩ, 'yẹná á zị mǔfēngā ĩmi vúgá kuyé. ĩmi trúkí ma tā ũnjí má ní mǔfēngā zizú ĩmi vúgá kuyé 'dĩri ā tā sī rá.

¹⁴ Nóni mávé mungará má ní lězú mužú ĩmi ndrezú nōri, ĩri vú na ni, 'bo á lě ọgụ 'bāá ĩmi drĩgẹ ku, ā'diātāsīyā á lě ngá ĩmi vúgá kuyé, á lě ĩmi 'dukí tā Kúrísítō vé rĩ ngáá mužú áyú. ĩmi ndrekí drĩ ká, anjĩná nyírĩná rĩ pi ícókí 'bá ĩ tị' bá rĩ pi ā tā mbaá nĩ ku, 'bá anjĩná rĩ pi tị' bá rĩ pi anjĩná rĩ pi ā tā mba nĩ.

¹⁵ Ma adri āyĩkō sī má ní lěé ma adíí ĩmi tā sī rĩ sī. Á lě ĩmi agaá rá, 'bo ĩmi lěkí ma ku āsĩ?

16 Īmi ā'yīkí rá 'yozú kínī á 'bā ọḡu ĩmi drīgé kuyé, 'bo 'bá ụrụko 'bée ụsụkí kínī, ma ri ma nje mụ ngá upa ĩmi drīgé sī mị mbamba sī.

17 'Bá má ní pēé muụ ĩmi vúgá 'dī'bée 'duki nyo ngá ĩmi drīgé sī mị mbamba sī rá?

18 Á pē Tịtō pi 'bá Yēsū ri ẹ'yīpi gí ni be muụ ĩmi ndreeé, 'bo Tịtō 'du ngá āzi ĩmi drīgé sī mị mbamba sī kuyé. 'Bá 'duki tā rī ngaá sū Tịtō ní 'duụ ngaá rī tịni.

19 Īmi ri ụsū, tā 'bá ní rií átá 'dīri, 'bā nyo ri 'bā ẹrị? 'Bā ri tā 'dīri ũlū ĩmi ní Múngú ẹndrẹti gé, sū ātí'bá Kúrísítō vé ni pi tịni. Īmi ũndī mávé rī pi, tā ārēvú céré 'bá ní rií 'oó rī, 'bá lēkí ĩmi útú, ĩmi adrikí rí ũkpó ũkpó ĩmivé ẹ'yīngará agá.

20 Ma ri 'o ụrī sī, sá āzi ni sī, má kādō muụ ĩmi ndreeé, tā ĩmi ní rií 'oó rī sē má ní āyīkō ku, tā má ní rií 'oó rī sē kpá ĩmi ní āyīkō ku. Tā má ní ụrī sēepi ĩmi tā sī rī, āgátá ĩmivé rī, ā'yā, 'a vengará, acongará, ũnjō úlīngará 'bá āzi drīgé, ā'yóngará, 'bá u'dangará, āfú, āzini íngángará tā sī mgbárāsī rī.

21 Ma adri ụrī sī, má kādō gōó muụ ĩmi ndreeé dīi, á mu dō ịsú 'bá ụrụko ĩmi āsámvú gé, kọpi drī ri ũnjīkányā 'o muzú, ri ọwụ 'bā muzú bādārú, 'okí tā pịrị ku, kọpi ri ẹbírị rụ 'bá nōri vé rī vé tā 'du nga áyu, ma adri drīnjá sī Múngú ẹndrẹti gé, kọpi ní ẹsị újá kuyé rī sī.

13

Tā ụdūmbītā Páulū ní átá ũkpó ũkpó rī

1 Mávé mungará ĩmi vúgá ĩmi ndrezú nōri, ĩri vú na ni. Sīkí Búkū Múngú vé rī agá kínī, “Tōkí

dō 'bá, lēkí dō ĩrivé tã lĩj, lē 'bá ĩrĩ, dōku 'bá na tã rĩ ndre 'bá ĩ mĩ sĩ rá nĩ pi ã adrikí ĩndĩ.”

² Ándúru má ní mužú ĩmi ndrezú vú ĩrĩ rĩ gé, má átá ĩmi ní ũkpó ũkpó, má kĩnĩ, 'bá ũnjĩkãnyã kuúpi ku rĩ, ma ĩri ĩrĩñã rá. Nóni má ní drĩ adrizú ĩmi gãrã gá sĩ rará rú rĩ gé, á lē tã 'dĩri ẽndĩj lũú ĩmi ní dđj. Má kãdō ma újá gōō ĩmi vúgá 'dĩlé, 'bá ándúru ũnjĩkãnyã 'o'bá rĩ pi 'bá ụrụkọ ũnjĩkãnyã 'o'bá vúlé rú rĩ pi be, ma kọpi ĩrĩñã rá.

³ ĩmi lēkí nđj 'yozú kínĩ, Kúrísítō ri sē ma ri tã rĩ átá nĩ. Kúrísítō adri ũkpō ãkó kuyé, ĩri ũkpō be 'bá ũnjĩkãnyã 'o'bá ĩmi ãsámvú gé rĩ pi ĩrĩñázú.

⁴ ĩ ní ĩri gbázú peṭj alambaku sígē rĩ gé, ĩri ũkpō ãkó, ĩri nóni ri adri ũkpō Múngú vé rĩ sĩ. 'Bá ándúru ũkpō ãkó, sđ Kúrísítō ní ándúru adrii ũkpō ãkó rĩ tĩj, 'bo ĩmi ímú ndre 'bá ímú adri ũkpō Múngú vé rĩ sĩ, sđ Kúrísítō ní adrii rĩ tĩj.

⁵ Lē 'bá ãlu ãlu ã ụ'bđ 'i áamá ẹ'yđ dō Yēsđ ri rá. ĩmi nđkí áamá 'yozú kínĩ, Kúrísítō Yēsđ ri adri ĩmi agá 'dĩni kuyé? ĩmi ẹ'yđkí dō ĩri kuyé, ĩmi í'dé ụ'bđngará 'dĩri sĩ rá.

⁶ Má ụsđ ĩmi ícó nđ áamá rá 'yozú kínĩ, 'bá agakí ụ'bđngará rĩ gí.

⁷ 'Bá 'okí dō tã rĩ fũú pĩrj kuyé drããsđyã, 'bá ri Múngú ri zj, ĩmi 'okí rĩ ũnjĩkãnyã ku. 'Bá zíkí Múngú ri, adri 'yozú kínĩ, 'bá índrėkí rĩ ãnĩ múké yã 'dĩni ku, ĩmi 'okí rĩ tã pĩrj.

⁸ Lē 'bá ọwukí tã áda rĩ ku, 'bá 'duki tã áda rĩ ngaánga.

9 'Bâ adrikí dō ũkpō âkó drããsiyã, 'bâ ãyĩkō sī ïmi ní adrií ũkpó ũkpó Kúrísítō agá rĩ sī, ãzini ïmi ní ïrivé tã 'duú ngaá rĩ sī. 'Bâ Múngú ri zì ïmi ní, ïmi 'okí rí tã 'dĩri mužú drĩgélé.

10 Má ní drĩ cazú ïmi vú 'dĩlé kuyé rĩ gé, á lē tã 'dĩ'bée sī sēé ïmi ní drĩdrĩ, má kãdō caá ïmi vú 'dĩlé, mâ átá rí ïmi drĩgé ũkpō sī ku. Úpí sē má ní ũkpō 'dĩri ïmi ïzã kozú, adri 'yozú kìnĩ, ïmi 'ozú ũnjí ku.

Páũlũ vé mōdó ã ũdũ sēé rĩ

11 Má édrípĩ má ómvúpĩ Kúrísítō ri ẹ'yĩ' bá gí rĩ pi, lē ïmi újákí ïmivé adringará ẹ ícá múké, lē ïmi yĩkí tã má ní sī kōkōbĩ 'dĩri agá rĩ yiyi. Lē ïmi adrikí múké yĩkĩ be ãlu, tãkiri ã adri ïmi be. Múngú 'bâ lēépi lēlē, riípi tãkiri sēépi 'bâ ẹsĩ agá rĩ ã adri ïmi be.

12 Lē ïmi u'dekí ïmi ẹziĩ bēdrĩ sī.

13 'Bá Múngú vé rĩ pi céré sēkí ïmi ní mōdó.

14 Ẹsĩ múké Úpí Yēsũ Kúrísítō vé rĩ, lēngará Múngú vé rĩ, ãzini ũkpō Índrí Uleteré 'bâ úmúpi trũ rĩ vé rĩ ã adri ïmi be céré.

Ụ'dúkọ Múké Múngú vé rị

Keliko: Ụ'dúkọ Múké Múngú vé rị New Testament+
copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Keliko)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

14717198-957a-524c-b31f-2c3197945b20